

KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
KLİNİK BİLİMLER BÖLÜMÜ
DİŞ HASTALIKLARI VE TEDAVİSİ ANABİLİM DALI

DİŞ HASTALIKLARI VE TEDAVİSİ KLİNİĞİNDE UYULMASI
GEREKEN KLİNİK DÜZEN VE KURALLAR

A. KLİNİK ÇALIŞMA DÜZENİ

1. Klinik çalışma saatleri sabah **08:30–12:00**, öğleden sonra **13:00–16:00** arasındadır. Öğrencilerin belirtilen çalışma saatlerine riayet etmeleri ve klinik başlangıç saatinde çalışmaya hazır bulunmaları zorunludur. Geçerli mazereti bulunan öğrencilerin klinik sorumlusu öğretim elemanından izin almaları gerekmektedir.
2. Sabah ilk hasta **08:30'da**, öğleden sonra ilk hasta **13:00'te** kliniğe alınacaktır. Öğrencilerin hasta kabul saatinden önce ünit, alet ve gerekli materyal hazırlıklarını tamamlamış olmaları gerekmektedir.
3. Kliniğe geç gelen, hasta randevu saatlerine uymayan veya hastasını haklı bir gerekçe olmaksızın bekleten öğrencinin ilgili klinik uygulaması değerlendirmeye alınmayabilir ve ilgili işlemten puan verilmeyebilir.
4. Klinik uygulama süresince devam zorunludur. Devamsızlık süresi toplam klinik çalışma süresinin **%20'sini aşamaz**. Devamsızlık sınırının aşılması durumunda öğrenci ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda değerlendirilir.
5. Öğrencilerin kliniğe fakülte tarafından belirlenen klinik forma ile gelmeleri ve isimliklerini görünür şekilde takmaları zorunludur. Saçlar çalışma alanını etkilemeyecek şekilde toplanmalı; yüzük, bilezik ve benzeri enfeksiyon kontrolünü olumsuz etkileyebilecek aksesuarlar kullanılmamalıdır.
6. Klinik çalışma saatleri içerisinde cep telefonları yalnızca eğitim veya klinik gereklilik halinde ve sorumlu öğretim elemanının bilgisi dahilinde kullanılabilir. Hasta tedavisi sırasında kişisel amaçlı cep telefonu kullanımı yasaktır.
7. Hastaların öğrencilere dağıtımı klinik sorumlusu öğretim elemanı tarafından yapılır. Klinik sorumlusunun bilgisi ve onayı olmadan öğrenciler kendi aralarında hasta değişimi yapamazlar.
8. Hastaya uygulanacak tedavi planı, işlemin kapsamı ve gerekli durumlarda hasta katılım payları veya ücretlendirmeye ilişkin bilgiler işlem öncesinde hastaya açıklanmalıdır.
9. Hastanın anamnezi eksiksiz alınmalı; sistemik hastalıkları, kullandığı ilaçlar, alerjileri ve dental öyküsü kaydedilmelidir. Gerekli durumlarda ilgili branşlardan konsültasyon istenmeden tedaviye başlanmamalıdır.
10. Bilgilendirilmiş hasta onamı tedaviye başlanmadan önce alınmalıdır. Hasta yapılacak işlem, tedavi süreci ve gerekli görülen durumlarda alternatif tedavi seçenekleri hakkında bilgilendirilmelidir.

B. HASTA MUAYENESİ VE TEDAVİ UYGULAMALARI

11. Hastanın klinik ve gerekli radyografik değerlendirmesi yapıldıktan sonra ön tanı ve tedavi planı oluşturulacaktır. **Sorumlu öğretim elemanından endikasyon onayı alınmadan tedaviye başlanamaz.**

12. Hastaya yapılacak işlemlere ilişkin **Turcosoft kayıtları**, hasta tedavisinin başlangıcında doğru hasta, doğru diş ve doğru işlem üzerinden yapılmalıdır.

13. Öğrenciler Turcosoft sistemine yalnızca **kendi kullanıcı adı ve şifreleriyle** giriş yapmalıdır. Başka bir öğrencinin kullanıcı hesabı üzerinden gerçekleştirilen klinik işlemler ilgili öğrenci adına değerlendirmeye alınmaz.

14. Tedavi planında değişiklik yapılması gerektiğinde sorumlu öğretim elemanının onayı alınmalıdır. Öğrenci kendi kararıyla tedavi planını değiştiremez.

15. Kavite preparasyonu, çürüğün uzaklaştırılması, pulpa koruma işlemleri, matriks uygulaması, adeziv işlemler, restoratif materyalin uygulanması, bitirme ve polisaj gibi klinik işlemlerin gerekli aşamalarında sorumlu öğretim elemanının kontrolü ve onayı alınmalıdır.

16. Öğretim elemanının kontrolü ve onayı alınmadan bir sonraki tedavi aşamasına geçilmemelidir. Kontrol edilmeden tamamlanan işlemler klinik değerlendirmede geçersiz sayılabilir.

17. Restoratif tedaviler sırasında çalışma alanının uygun şekilde izolasyonu sağlanmalıdır. Endikasyon bulunan vakalarda rubber dam izolasyonu tercih edilmelidir. Rubber dam uygulanmadığı durumlarda uygun alternatif izolasyon yöntemleri kullanılmalıdır.

18. Adeziv sistemler, kompozit rezinler, cam iyonomer simanlar, pulpa koruyucu materyaller ve diğer restoratif materyaller üretici önerilerine ve klinik uygulama prensiplerine uygun şekilde kullanılmalıdır.

19. Işıkla polimerize edilen materyallerde polimerizasyon cihazı uygun şekilde kullanılmalı; ışık ucunun restorasyona mümkün olduğunca yakın ve uygun açıda konumlandırılmasına dikkat edilmelidir.

20. Restorasyon tamamlandıktan sonra anatomik form, marjinal uyum, proksimal kontak, oklüzyon ve yüzey düzgünlüğü kontrol edilmeli; gerekli bitirme ve polisaj işlemleri tamamlanmalıdır.

21. Tamamlanan restoratif tedavi sorumlu öğretim elemanı tarafından kontrol edilmeden hasta klinikten gönderilmemelidir.

22. Öğrencinin gerçekleştirdiği her klinik işlem ilgili klinik kayıt sistemine ve öğrenci/staj takip formuna eksiksiz şekilde kaydedilmelidir. Yapılmayan veya sorumlu öğretim elemanı tarafından onaylanmayan işlemler klinik puanına dahil edilmez.

C. KLİNİK ÇALIŞMA VE MALZEME DÜZENİ

23. Hasta tedavisine başlamadan önce işlem sırasında kullanılacak tüm alet ve materyaller eksiksiz olarak hazırlanmalıdır.
24. Tedavi sırasında diğer öğrencilerden malzeme veya alet alışverişi yapılmamalıdır. Klinik tarafından sağlanan malzemeler ilgili personelden usulüne uygun şekilde temin edilmelidir.
25. Hasta muayenesi ve tedavisi sırasında kullanılacak aletler uygun küvet veya tabla içerisinde düzenli şekilde bulundurulmalıdır. Kontamine alet ve malzemeler çalışma alanı dışında bırakılmamalıdır.
26. Frezler, matriks sistemleri, kamalar, polisaj materyalleri ve diğer küçük ekipmanlar çalışma sırasında kaybolmayı ve kontaminasyonu önleyecek şekilde düzenli kullanılmalıdır.
27. Klinik demirbaşları ve sarf malzemeleri özenli ve ekonomik kullanılmalıdır. Gereksiz ve hatalı materyal kullanımından kaçınılmalıdır.
28. Öğrenci kusuru veya dikkatsizliği nedeniyle klinik cihazlarında veya demirbaşlarında meydana gelen hasarlar hakkında ilgili mevzuat kapsamında gerekli işlemler uygulanabilir.

D. ÜNİTLERİN HAZIRLANMASI, DEZENFEKSİYONU VE TOPLANMASI

29. Hasta ünite alınmadan önce ünit ve çalışma yüzeyleri uygun yüzey dezenfektanı ile temizlenmeli ve dezenfekte edilmelidir.
30. Hasta ve hekimin temas edeceği başlık, kolçak, reflektör tutacakları, ünit tablası, kontrol düğmeleri, hava-su spreyi ve aspirasyon sisteminin gerekli bölümleri uygun bariyerlerle kaplanmalıdır.
31. Her hastadan sonra kullanılan bariyerler değiştirilerek çalışma yüzeyleri yeniden dezenfekte edilmelidir.
32. Aeratör, anguldruva, mikromotor başlıkları ve benzeri tekrar kullanılabilir aletlerin dezenfeksiyon ve sterilizasyon işlemleri fakültenin enfeksiyon kontrol prosedürlerine uygun şekilde gerçekleştirilmelidir.
33. Işınli dolgu cihazının ışık ucu her hastadan sonra uygun şekilde dezenfekte edilmeli ve cihaz dikkatli kullanılmalıdır.
34. Tedavi sırasında kontamine eldivenle bilgisayar, telefon, dolap, çekmece, kapı kolu veya temiz malzemelere temas edilmemelidir.
35. Tedavi işlemini gerçekleştiren öğrencinin kontamine alan dışındaki işlemleri gerekli durumlarda yardımcı öğrenci tarafından yürütülmelidir.
36. Seans sonunda hasta kaldırıldıktan sonra ünit başlangıç pozisyonuna getirilmeli, kullanılan bariyerler uzaklaştırılmalı ve ünit dezenfekte edilerek bir sonraki hasta için hazırlanmalıdır.

37. Klinik çalışma bitiminde ünitler uygun konuma getirilmeli; gerekli hava, su ve elektrik kontrolleri yapılarak çalışma alanı temiz ve düzenli bırakılmalıdır.

E. NÖBETÇİ ÖĞRENCİLERİN GÖREVLERİ

38. Klinik işleyişinin gerektirdiği durumlarda staj grubundaki öğrenciler arasından günlük nöbetçi öğrenciler belirlenir.

39. Nöbetçi öğrenciler klinik sorumlusunun yönlendirmesi doğrultusunda hasta akışı, klinik düzeni, malzemelerin hazırlanması ve gerekli yardımcı işlemlerde görev alırlar.

40. Nöbetçi olarak belirlenen öğrencilerin belirtilen saatlerde klinikte bulunmaları zorunludur.

41. Gün sonunda klinik çalışma alanlarının ve ortak kullanım alanlarının düzenli bırakılmasının kontrolü nöbetçi öğrencilerin sorumluluğundadır.

42. Gün sonunda klinikte kullanılan bilgisayar ve cihazların gerekli kontrollerinin yapılması ve sorumlu personele bilgi verilmesi nöbetçi öğrenciler tarafından takip edilir.

F. HASTALAR VE KLİNİK ÇALIŞANLARIYLA İLİŞKİLER

43. Klinik ortamında hasta güvenliği ve çalışma huzurunun korunması esastır. Yüksek sesle konuşmak, yüksek sesli müzik dinlemek, çalışma alanında düzensiz davranmak ve diğer çalışanları rahatsız edecek davranışlarda bulunmak yasaktır.

44. Öğretim elemanı veya klinik çalışanıyla görüşülmesi gerektiğinde yüksek sesle uzaktan seslenmek yerine ilgili kişinin yanına gidilmelidir.

45. Klinik personeline, öğretim elemanlarına, diğer öğrencilere ve hastalara karşı mesleki etik ve nezaket kurallarına uygun davranılmalıdır.

46. Hastalara randevu, tedavi süresi, tedavinin devamı veya klinik işleyişi hakkında kesin bilgi verilmeden önce gerekli durumlarda klinik sorumlusuna danışılmalıdır.

47. Hastalarla herhangi bir nedenle tartışmaya girilmemelidir. Sorun yaşanması halinde durum doğrudan klinik sorumlusu öğretim elemanına bildirilmelidir.

48. Hasta mahremiyetine dikkat edilmeli; hastaya ait klinik bilgiler, görüntüler ve kişisel veriler eğitim amacı dışında kullanılmamalı ve yetkisiz kişilerle paylaşılmamalıdır.

49. Klinikte hasta fotoğrafı veya klinik görüntü alınması gerektiğinde gerekli hasta onamı ve sorumlu öğretim elemanı izni olmadan kayıt yapılmamalıdır.

50. Bu kurallara uymayan öğrenciler hakkında klinik sorumlusu tarafından gerekli uyarı ve değerlendirme yapılır. Tekrarlayan veya hasta güvenliğini tehlikeye atan durumlarda ilgili fakülte ve staj mevzuatı hükümleri uygulanır.

Dr. Öğr. Üyesi Furkan Kozakoğlu
Diş Hastalıkları ve Tedavisi Anabilim Dalı Başkanı

